یادداشت

مهران ابراهیمیان

تنظیم‌گری انحصارگرا یا گواهی‌محور!
(بخش پایانی)

در دو شماره قبلی یادداشت تأکید کردیم که برای وجود بازار خوب نمی‌توان به طور کلی بازارها را به دست نامرئی آدام اسمیت سپرد،بلکه باید دولت قواعد بازار خوب را برپا کند و ای بسا در بسیاری از بازارها باید نظارت را دائمی کند که می‌تواند این نظارت را به نهادهای صنفی و مردم‌نهاد بسپارد.

همچنین اشاره کردیم که به این کار تنظیم‌گری می‌گویند و منظور از تنظیم‌گری کنترل قیمت و مداخله در حد تعیین نرخ گوجه و پیاز نیست،بلکه تنظیم‌گری در نخستین گام اعمال قانون جامع در جهت اعتمادسازی به بازارها است و یا به عبارت بهتر تنظیم‌گری به جای تعیین قیمت و ایجاد انحصار در صدور مجوزها اعمال مقرراتی که در آن با پاداش‌ها و جرایمی که برای افراد حقیقی و حقوقی خاطی مدنظر می‌گیریم،بازار کارآمدتر به وجود می‌آید.

نکته‌ای که باید در ادامه به آن تأکید کرد، توجه به شکست تنظیم‌گری است. وقتی اختیار تنظیم‌گری را به صنفی می‌دهیم باید بسیار مراقب شکست تنظیم‌گری در آن باشیم. یعنی همان‌گونه که بازارهای ناکارآمد به وجود می‌آید و شکست بازار وجود دارد، شکست تنظیم‌گری نیز محقق می‌گردد. کما اینکه نمی‌توان بازار را به امان خدا رها کرد تا اصناف در کسوت تنظیم‌گر مانند داروخانه‌ها، کانون وکلا و کانون سردفترداران خود به انحصار و موروثی کردن مجوزهایشان دامن بزنند. همان‌طور که در قسمت اول به آن اشاره شد نباید اجازه داد مجوزهای چند ده میلیارد کارگزاری‌های بورس و سردفترداری شکل بگیرد،بلکه می‌توان با یکسری تدابیر ساده این نوع انحصارسازی‌ها را از بین برد که به طور بسیار مبسوط در پادکست «سکه» و در گفت‌وگو با مرتضی زمانیان به خوبی به آنها اشاره شده‌است. وی در این پادکست به خوبی اشاره می‌کند که باید برای انحصارزدایی از این کانون‌های مختلف صنفی (که معمولاً اشباع بازار، تفاوت وکلا و سردفترداری با فلافلی و سوپر مارکت) را بهانه می‌کنند، پیشنهاد می‌دهد که به جای تنظیم‌گری مجوزمحوری به تنظیم‌گری با گواهینامه‌های علمی، شبیه آنچه در صنف حسابدار وجود دارد، عمل کنند. به این شکل که مثلاً فوق‌لیسانس حقوق بتواند مانند کسی که گواهینامه رانندگی دارد مجاز به وکالت در محدوده پرونده‌های با مبالغ کم بشود و در ادامه با گذراندن دوره‌های مختلف و اخذ تجربه، گواهی مجاز برای ورود به پرونده‌های بزرگ‌تر و سنگین‌تر را پیدا کند.

بدیهی است با اصلاح بازار وکلا یا کانون سردفترداران با این روش احتمالاً بسیاری از پرونده‌هایی که اکنون بدون وکیل رسیدگی می‌شود، با کیفیت بهتری رسیدگی خواهد شد و از سوی دیگر نتیجه‌اش افزایش رفاه بیشتر خواهد بود. به همین تناسب وقتی چند سردفتر در کنار کانون‌های پر متقاضی مانند مراکز پلاک‌گذاری مجاز به فعالیت باشند، از این‌رو خدمات بهتر و سریع‌تری به مردم خواهد رسید. ضمن اینکه می‌توان مکانیزمی طراحی کرد که در آن به جای خرید و فروش مجوزهای میلیاردی، سود برخی از مجوزها به حساب خزانه دولت برود تا عده‌ای انحصار طلب. حتی می‌توان با حذف برخی انحصارها در مجوزها در ایجاد شغل بیشتر و ارزان شدن و افزایش کیفیت خدمات نیز موفق شد.

بدیهی است تا زمانی که شرایط دخالت در بازارها از سوی دولت به جای اینکه بر کنترل قیمت در بازارها به ایجاد بازارهای خوب فراهم نشود، همچنان فرصت‌طلبان در این نوع بازارها برنده می‌شوند و مردم بی‌بهره خواهند ماند و اتفاقاً مبحث حمایت از تولید و کاهش قیمت تمام شده برای مصرف‌کننده نهایی نیز محقق نمی‌شود. در کتاب بازآفرینی بازار، مثالی جالب درباره نیوزلند وجود دارد که تا دهه ۸۰ میلادی دولت تلاش می‌کرد دولتی مداخله‌گر، صنعت‌گر و به طور کلی با اقتصاد متمرکز باشد و به بهانه حمایت از تولید داخل، حمایت از مونتاژکاری در این صنعت را در دستور کار قرارداده بود و واردکننده نیز برای استفاده از این امتیاز، در انتهای خط تولید یک برند ژاپنی دو نفر را برای باز کردن قطعات تلویزیون اضافه کرده‌بود تا تلویزیون کامل شده را باز کرده و در بسته‌بندی جدید به نیوزلند انتقال می‌دادند.

همین روش نیز در یکی از برندهای کره‌ای سال‌ها در ایران اجرا شد که در آن بنا به اذعان یکی از شرکا ۸ درصد قیمت تمام‌شده کالای لوازم خانگی کره‌ای برای شرکت ایرانی گران‌تر تمام می‌شد،زیرا کالاهای نهایی در کره تکه‌تکه می‌شدند،ولی در عوض با بهره‌گیری از کاهش تعرفه ۳۵ درصدی گمرک به ۱۰ درصدی، سود بیشتری می‌برد.

بنابراین در تنظیم‌گری بازارها دولت باید با واقع‌بینی و پرهیز از تله انحراف تصمیم‌گیری توسط جریان رانت‌خوار نگاهی جامع‌نگر داشته‌باشد و اثرات جانبی تصمیمات را دائم رصد کند تا شکل‌گیری بازار خوب حتی به بهانه کالای ایرانی و تولید ملی هم به انحراف کشیده نشود. به نظر می‌رسد در این‌باره باید دولت یکی از کارهای دیگری که باید انجام دهد،اصلاح تدریجی در تصمیم‌سازی و تنظیم مقررات را با نگاهی فراتر و جامع‌تر و در جهت نفع عمومی است. این موضوع نیز با گردش واقعی اطلاعات و ایجاد رقابت به عنوان چهارمین و پنجمین عناصر بازار خوب محقق می‌شود و در این میان انتظار می‌رود که اتاق‌های بازرگانی و اصناف و تشکل‌های مردم‌نهاد باید نقش واقعی و صحیح خود را ایفا کنند. این نهادها می‌توانند در قالب رگولاتور جامع‌نگر و نه تنظیم‌گر انحصارساز حتماً مؤثر باشند.

گزیده خبر

هیچ کشتی با اسکورت وارد بنادر نشده‌است

مدیرکل بنادر و دریانوردی هرمزگان با بیان اینکه در اوج تنش‌های منطقه‌ای بزرگ‌ترین کشتی کانتینری وارد بندر شهید رجایی شد و رکورد تخلیه و بارگیری با ۱۷ هزار ۷۰۰ TEU کانتینر را زدیم، گفت: تا کنون هیچ‌یک از کشتی‌هایی که وارد بنادر هرمزگان شده‌اند، اسکورت نداشتند.

الهمراد عفیفی‌پور در گفت‌وگو با «ایلنا» درباره تأثیر تنش‌های منطقه‌ای در میزان تردد کشتی‌ها در بنادر جنوبی به‌ویژه بندر شهید رجایی و رفت و آمد کشتی‌های ایرانی به بنادر خارجی اظهار داشت: تنش‌های اخیر حداقل تا کنون هیچ‌تأثیری در میزان کشتی‌های ورودی به بنادر استان هرمزگان نداشته‌است، البته این تنش‌ها بر کار تجارت و بندری در لحظه تأثیر نمی‌گذارد و اثرات آن را باید در درازمدت مورد ارزیابی قرار دهیم. وی تأکید کرد: در هفته گذشته ۱۴ کشتی غیرکانتینری در بندر پهلودهی شده‌بودند که ۱۳ فروند از این کشتی‌ها، کالای صادراتی بارگیری کردند. مدیرکل بنادر و دریانوردی هرمزگان ادامه داد: اتفاقاً در این همین ایام بزرگ‌ترین کشتی کانتینری وارد بندر شهید رجایی شد و رکورد تخلیه و بارگیری با ۱۷ هزار TEU ۷۰۰ کانتینر را زدیم که نشان می‌دهد در این مدت تنش‌های منطقه‌ای تأثیری در شرایط بندری کشورمان نداشت. عفیفی‌پور همچنین درباره ادعای برخی از کشورها مبنی براینکه کشتی‌های تجاری خود را با اسکورت راهی خلیج فارس می‌کنند، گفت: تا کنون هیچ‌یک از کشتی‌هایی که وارد بنادر هرمزگان شده‌اند، اسکورت نداشتند.

وی همچنین با اشاره به آمادگی بنادر استان هرمزگان برای انجام سفرهای دریایی در ایام نوروز اظهار داشت: برای ساماندهی سفرهای نوروزی مانند سال‌های گذشته کمیته حمل و نقل دریایی تشکیل شده که با ستاد تسهیلات سفرهای نوروزی هماهنگی‌های لازم را دارد.

مدیرکل بنادر و دریانوردی هرمزگان ادامه داد: بیش از ۵ هزار صندلی در کل استان برای سفرهای دریایی در ایام نوروز در نظر گرفته شده‌است که این ظرفیت در مبادی ورودی و خروجی استان توزیع شدند و خدمات مسافری را به متقاضیان ارائه خواهند داد.

گزارش یک

هادی غلامحسینی

عبور نقدینگی از مرز ۲۲۰۰هزار میلیارد تومان

حساب سرمایه سیستم بانکی با ۱۹۳ درصد نزول به مرزمنفی ۴۵هزار میلیارد تومان رسید

امیر حسام‌نژاد | تسنیم

بر اساس آمارهای بانک مرکزی حجم نقدینگی در آذرماه سال ۹۸ به مرز ۲۲۶۲هزار میلیارد تومان رسیده‌است که سهم پول از رقم فوق در حدود ۳۶۳هزار میلیارد تومان و سهم شبه‌پول در حدود ۱۹۰۰هزار میلیارد تومان است،از نکات منفی دیگر این گزارش آن است که حساب سرمایه سیستم بانکی در آذر ماه سال جاری نسبت به پایان سال گذشته با سقوط ۱۹۳درصدی به منفی ۴۵هزار میلیارد تومان سقوط آزاد داشته‌است.

به گزارش «جوان»، در حالی که اخیراً وزیر اقتصاد اظهار داشته‌بود حجم نقدینگی در ۱۰ ماهه سال جاری با رشد بیش از ۲۸درصدی نسبت به پایان سال ۹۷ مواجه بوده‌است و با احتساب اینکه پایان سال گذشته متغیر فوق ۱۸۸۲ هزار میلیارد تومان بود و با رشد ۲۸ درصدی این متغیر در پایان دی ماه سال جاری باید در مرز ۲۴۰۸هزار میلیارد تومان قرار گرفته باشد، گزارش متغیرهای پولی بانک مرکزی در ۹ ماهه ابتدایی سال جاری نشان می‌دهد که نقدینگی در مرز ۲۲۶۲ قرار گرفته‌است،این بدان معنی است با احتساب آمار وزیر اقتصاد باید گفت تنها در دی ماه سال جاری ۱۴۶هزار میلیارد تومان به حجم نقدینگی افزوده شده‌است که رقم بسیار کلانی به شمار می‌آید و باید در این رابطه شفاف‌سازی شود.

در این میان با توجه به اینکه عبدالناصر همتی از مرداد ماه سال ۹۷ سکاندار بانک مرکزی شد و در این زمان حجم نقدینگی در مرز ۱۶۰۰ هزار میلیارد تومان بود،از این تاریخ تاکنون شاید در حدود ۸۰۰ الی ۹۰۰ هزار میلیارد تومان بر حجم نقدینگی افزوده شده‌باشد که رقم بسیار کلانی است و ای کاش در این مدت برنامه اصلاح نظام بانکی ایران عملیاتی می‌شد و اگر بانک مرکزی عزمی برای این منظور ندارد،این کار به بخش دیگری سپرده شود.

بانک مرکزی حجم نقدینگی در آذر ۹۸ را بیش از ۲۲۶۲ هزار میلیارد تومان اعلام کرد که نسبت به مدت مشابه پارسال ۲۸/۲ درصد رشد داشته‌است.

بر اساس جدیدترین آمار بانک مرکزی، میزان رشد نقدینگی آذر امسال در مقایسه به پایان سال ۹۷ (اسفندماه) معادل ۲۰/۲ درصد است.

حجم نقدینگی در آذر ۹۷ حدود ۱۷۶۴هزار میلیارد تومان و در اسفند ۹۷ حدود ۱۸۸۲ هزار میلیارد تومان بوده‌است.

حجم نقدینگی در خرداد ماه سال جاری برای نخستین‌بار به مرز ۲۰۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده‌بود.

کارشناسان اقتصادی معتقد هستند رشد سریع حجم نقدینگی از مهم‌ترین عوامل رشد تورم در کشور به شمار می‌رود که هر از چندگاه با حرکت در بازارهای مالی مختلف، شوک‌های اقتصادی و تورمی به اقتصاد وارد می‌کند، در عین حال کارشناسان اقتصادی معتقدند طی یکسال اخیر بازار بورس به اندازه کافی ضربه‌گیر نقدینگی بوده‌است،اما بخشی از بازار سهام با حباب قیمتی روبه‌رو شده‌است و زین پس دولت باید برای ماندگاری نقدینگی در بورس برنامه ارائه کند و در عین حال از افزایش حجم نقدینگی بدون پشتوانه نیز امتناع کند، زیرا تداوم این وضعیت می‌تواند تورم‌های تند در اقتصاد را پدید آورد.

■ سقوط آزاد ۱۹۲درصدی حساب سرمایه سیستم بانکی

از نکات قابل‌ملاحظه گزارش متغیرهای پولی منتهی به آذر ماه سال جاری بانک مرکزی آن است که حساب سرمایه سیستم بانکی در کمال تعجب در آذر ماه سال جاری نسبت به پایان سال گذشته با سقوط ۱۹۳ درصدی به منفی ۴۵هزار میلیارد تومان سقوط آزاد داشته است، این در حالی است که جا دارد کارشناسان اقتصادی تحلیل کنند که علت منفی‌شدن حساب سرمایه سیستم بانکی ایران آن هم در حد ۴۵هزار میلیارد تومان چیست و این متغیر آیا برای برخی از بانک‌های خصوصی زنگ خطر به شمار می‌آید یا خیر؟!

■ بدهی دولت افزایش یافت

بدهی شرکت‌های دولتی و دولت به نظام بانکی پیوسته در حال افزایش است و این بدهی‌ها یکی از پایه‌های اصلی رشد حجم نقدینگی و چاپ پول بدون پشتوانه در اقتصاد به شمار می‌آید و کارشناسان اقتصادی معتقدند دولت با ارزش دارایی‌هایی بالغ بر ۱۷۰۰۰ هزار میلیارد تومان نباید به سیستم بانکی اصلاً بدهی داشته باشد و بدهی‌های نزدیک به ۳۸۰هزار میلیارد تومانی خود را باید با نظام بانکی تسویه کند تا برخی از بانک‌ها حساب سرمایه‌شان از منفی خارج شود.

مجموع بدهی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری به بانک مرکزی در آذر ماه امسال به ۱۱۱ هزار و ۳۹۰ میلیارد تومان رسیده که نسبت به آذر ماه سال گذشته ۳۸ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان یعنی بالغ بر ۲۵/۶ درصد کاهش یافته‌است.

براساس آمارهای بانک مرکزی از متغیرهای پولی و بانکی در پایان آذر ماه، دارایی‌های خارجی بانک مرکزی در پایان این ماه به ۴۹۴ هزار و ۵۱۰ میلیارد تومان رسیده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۳/۹ درصد و در مقایسه با اسفند ماه سال گذشته ۶/۳ درصد رشد داشته‌است.

بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی با ۱۶/۲ درصد افزایش در ۹ ماهه امسال و رشد ۵۷/۲ درصدی در یک سال منتهی به آذر ماه به عدد ۱۱۱ هزار و ۳۳۰ میلیارد تومان رسیده‌است. بخش زیادی از این رشد بدهی در بازه ۱۲ ماهه منتهی به آذر ۹۸ مربوط به اجرای بند و تبصره ۵ قانون بودجه سال ۹۷ است که براساس آن بخشی از بدهی دولت به بانک‌ها با بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی تهاتر شد.

■ افزایش ۲۰ درصدی بدهی دولت به بانک مرکزی در ۹ ماهه امسال

بنابراین این میزان رشد بدهی، رشد واقعی بدهی دولت به بانک مرکزی نبوده و رشد واقعی صرفاً همان ۱۶ درصدی است که در ۹ ماهه امسال افزایش یافته‌است. البته دولت طبق قانون می‌تواند ۳ درصد از کل بودجه را از بانک مرکزی تنخواه دریافت کند،اما باید این مبلغ را تا پایان سال تسویه کند.

یکی از اتفاقات مثبت رخ داده از خرداد ماه تا آذر ۹۸ کاهش قابل‌توجه بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی است. بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی که تا پایان سال گذشته به ۱۳۸ هزار و ۱۷۰ میلیارد تومان رسیده‌بود، در پایان آذر ماه امسال تا ۱۱۱ هزار و ۳۹۰ میلیارد تومان افت کرده‌است. یعنی در این مدت ۲۶ هزار و ۷۸۰ میلیارد تومان از حجم بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی کاسته‌شده‌است.

حجم بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی در پایان آذر ماه سال گذشته به ۱۴۹ هزار و ۷۹۰ میلیارد تومان رسیده‌بود که با این حساب بدهی بانک‌ها در یک سال منتهی به آذر ماه امسال ۳۸ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان کاهش یافته‌است.

سپرده بانک‌ها و مؤسسات اعتباری نزد بانک مرکزی ۲۵۱ هزار و ۲۸۰ میلیارد تومان است که از این میزان ۲۳۷ هزار و ۶۴۰ میلیارد تومان سپرده قانونی و ۱۳ هزار و ۶۴۰ میلیارد تومان سپرده دیداری بانک‌ها است. سپرده قانونی در یک سال منتهی به آذر ماه ۳۰/۵ درصد رشد داشته‌است.

مانده سپرده بخش دولتی نزد بانک مرکزی معادل ۸۶ هزار و ۶۵۰ میلیارد تومان است که در دوره یک ساله منتهی به آذر ۵۰/۶ درصد و در ۹ ماهه امسال ۳۰/۱ درصد افزایش یافته‌است.

در بخش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی، بدهی بانک‌های تجاری به بانک مرکزی معادل ۴ هزار و ۳۴۰ میلیارد تومان است که نسبت به آذر ماه سال قبل ۲۲/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

اما بدهی بانک‌های دولتی تخصصی به بانک مرکزی با ۴ درصد کاهش به ۴۶ هزار و ۹۵۰ میلیارد تومان رسیده‌است و بدهی بانک‌های غیردولتی، خصوصی و مؤسسات اعتباری به ۶۰ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان کاهش یافته‌است. در واقع بدهی این بانک‌ها به بانک مرکزی ۲۷ هزار و ۳۸۰ میلیارد تومان (۳۸/۲ درصد) افت داشته‌است.

بدهی بانک‌های غیردولتی، خصوصی و مؤسسات اعتباری در مجموع از سال ۹۳ تا سال گذشته همواره روند صعودی داشته‌است. حجم کل سپرده‌های بخش غیردولتی نزد بانک‌ها و مؤسسات اعتباری معادل ۲ هزار و ۲۰۹ هزار و ۵۲۰ میلیارد تومان است که نسبت به آذر ماه سال گذشته ۲۸/۵ درصد و در ۹ ماهه امسال ۲۰/۹ درصد رشد داشته‌است.

اما در مقابل مانده تسهیلات اعطایی که با عنوان بدهی بخش غیردولتی درج شده‌است، ۱۴۴۰ هزار و ۵۰ میلیارد تومان درج شده‌است.

قانونی که ۱۵ سال پیش باید اجرا می‌شد

مسکن

سامانه املاک که یکی از اهداف آن شناسایی واحدهای مسکونی خالی از سکنه است تا پایان امسال راه‌اندازی می‌شود.

به گزارش «فارس»، اجرای یک قانون مرتبط با کنترل سوداگری در بازار مسکن و شناسایی خانه‌های خالی از سکنه با یک وقفه چند ساله تاکنون معطل راه‌اندازی یک سامانه نه‌چندان پیچیده است.

به گفته مسئولان ارشد وزارت راه و شهرسازی این سامانه علاوه بر شناسایی واحدهای خالی از سکنه قصد دارد با اخذ مالیات از محتکران و سوداگران مسکن عرضه مسکن به بازار مسکن را افزایش دهد.

اگر چه تحویل سامانه ملی املاک و اسکان کشور به سازمان امور مالیاتی توسط وزارت راه و شهرسازی باید تا پایان بهمن سال ۹۴ رخ می‌داد، اما همین که وعده داده شده تا پایان امسال، این سامانه راه‌اندازی و تحویل سازمان امور مالیاتی خواهد شد باید اجرای قانون را به فال نیک گرفت.

یکی از ضعف‌های قانون مزبور این است که دستگاه‌های ذیربط مثل سازمان ثبت اسناد و املاک، سازمان ثبت‌احوال، شرکت پست، کاداستر و نیروی انتظامی باید اطلاعات مربوط را در سامانه املاک و اسکان وارد کنند؛ چراکه ۲۷ میلیون واحد مسکونی در کشور داریم که که باید همه اطلاعات مربوط به مالک، نوع ملک، محل قرار گرفتن، پلاک ثبتی و بسیاری اطلاعات ریز و درشت دیگر برای هر واحد مسکونی به طور مجزا احصا شود. البته در گام اول اجرای این قانون، قرار است اطلاعات مربوط به املاک مسکونی شهرهای بالای ۱۰۰ هزار نفر در سامانه وارد شود.

مهدی غلامی کارشناس اقتصاد مسکن با اشاره به اینکه که تأخیر در ایجاد سامانه املاک و اسکان موجب شده تا اخذ مالیات از خانه‌های خالی از سکنه که یک مسئله کوچک در این سامانه است، سال‌ها معطل بماند می‌گوید: با دریافت مالیات بر خانه‌های خالی از سکنه تعادل در بازار مسکن ایجاد خواهد شد.

سال‌هاست که کارشناسان مسکن و مقامات دولتی می‌گویند که ۲/۵ میلیون واحد مسکونی خالی از سکنه در کشور داریم که اگر یک ساز و کار مناسب مالیاتی وجود داشت این واحدهای مسکونی که اغلب هم در مناطق مرفه و به شکل لوکس ساخته شده‌اند وارد بازار شده و تعادل را به بازار مسکن باز می‌گرداند.

حسام عقبایی هم در خصوص سامانه املاک اینطور عنوان می‌کند که این سامانه قرار نیست برای بازار مسکن شق‌القمر کند. سامانه املاک قرار نیست تمام مشکلات به خصوص کمبود تولید مسکن را مرتفع کند اما می‌تواند تا حدودی عرضه مسکن را افزایش دهد.

قانون مالیات بر خانه‌های خالی به مدت ۱۵ سال است که در کشور اجرا نمی‌شود و در اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم، مالیات بر خانه‌های خالی نیز گنجانده شده‌است. بدین ترتیب قانون هم شامل مالیات بر اجاره و هم مالیات بر خانه‌های خالی است. قانون مالیات بر خانه‌های خالی، پیش‌تر و قبل از سال ۱۳۸۰ نیز وجود داشت،اما از آنجا که از یک سو از کارآمدی لازم برخوردار نبود و از سوی دیگر خانه‌های خالی نیز با شفافیت قابل شناسایی نبودند، در اصلاحیه قانون و در اسفندماه ۱۳۸۰ حذف شد تا اینکه دیگر بار در اصلاحیه سال ۱۳۹۴ این ماده قانونی با ترتیبات جدید احیا شد.

خبر

سهم ۸ درصدی مالیات از تولید ناخالص داخلی

رئیس کل سازمان امور مالیاتی گفت: در ایران سهم مالیات در تولید ناخالص داخلی ۸ درصد است، در حالی که این عدد در کشورهای در حال توسعه به ۱۴ تا ۱۵ درصد می‌رسد.

امیدعلی پارسا در گفت و گو با «مهر» با اشاره به عدم تحقق هدف برنامه ششم توسعه در افزایش سهم مالیات در تولید ناخالص داخلی گفت: در حال حاضر سهم مالیات ۸ درصد از GDP (تولید ناخالص داخلی) و عدد بسیار پایینی است. رئیس کل سازمان امور مالیاتی با بیان اینکه فاصله معناداری با کشورهای دیگر داریم، افزود: در کشورهای توسعه یافته سهم مالیات از GDP بالای ۳۰ درصد و در کشورهای در حال توسعه ۱۴ تا ۱۵ درصد است. وی ادامه داد: در کشور ما مطابق با آنچه در برنامه ششم توسعه پیش‌بینی شده‌بود باید این عدد به ۱۰ درصد برسد،اما فعلاً حدود ۸ درصد است و به این راحتی‌ها هم این نرخ افزایش نمی‌یابد. پارسا گفت: افزایش سهم مالیات از GDP موجبات ثبات اقتصادی را در کشور فراهم می‌کند و باید از طریق اصلاح سیاست‌های مالیاتی به این سمت برویم.

برخی نمایندگان حامی منافع حداکثربگیران

عضو کمیسیون تلفیق مجلس با اشاره به جنجال مالیات دوپله‌ای از حقوق کارمندان و مدیران دولتی گفت: تغییرات اساسی که باید در بودجه سال بعد لحاظ می‌شد به دلیل عدم ارائه لایحه اصلاح ساختاری بودجه از سوی دولت اعمال نشد.

حسینعلی حاجی‌دلیگانی در گفت‌وگو با «تسنیم»، در خصوص تغییرات بودجه سال آینده گفت: تغییراتی که مورد انتظار بوده تا در بودجه سال ۹۹ شاهد آن باشیم اتفاق نیفتاده و همان چارچوبی که قبل از انقلاب وجود داشته در حال استمرار است. علت اصلی این موضوع نیز این است که دولت لایحه اصلاح ساختار بودجه را قبل از بودجه نیاورده و لذا تغییرات عمده‌ای ایجاد نشده‌است، البته نمی‌توان گفت تغییری صورت نگرفته اما آن تغییرات عمده‌ای که باید صورت می‌گرفت تا ریل بودجه‌ریزی کشور را با اصلاح ساختار بودجه در مسیر درستی قرار بدهد،اتفاق نیفتاد. عضو کمیسیون تلفیق مجلس در مورد مدل مالیات بر حقوق و مزایا در بودجه ۹۹ گفت: مدل مالیات بر حقوق و مزایا به صورت چهار مرحله‌ای در نظر گرفته شد، طبقه اول از ۳ میلیون به بالا شروع می‌شود و همینطور تا مبالغ بیشتر، تا چهار مرحله که در مرحله نهایی به کسر ۲۵ درصدی مالیات می‌رسد. در مدلی که در کمیته مربوط طراحی کردند ۱۰ درصد از حداکثر مالیات بر حقوق و مزایا را نسبت به بودجه سال ۹۸ کاهش دادند.

این نماینده مجلس ادامه داد: استدلال آنها این بود که به نوعی کمبود درآمدی را که در طبقات متوسط حقوق بگیر به وجود می‌آید، با کاهش مالیات جبران کنند؛ چراکه فراوانی این بخش بیشتر و هرم آن بزرگ‌تر است، سپس این تقسیمات بین حقوق‌بگیران بالای ۳ میلیون تومان انجام شد. قبلاً دولت دو طبقه را پیشنهاد داده‌بود،اما در کمیته‌های مربوطه این پیشنهاد تغییر کرد و تنوع طبقات را بیشتر کردند. درصد تعلق بیمه هم کاهش پیدا کرد و برای ترمیم این بخش آن درصد بالا (۳۵ درصد سال گذشته) را کاهش دادند. وی افزود: اما از طرفی فضایی در کمیسیون‌ها شکل گرفته‌بود مبنی بر اینکه برخی از افراد تنظیم‌کننده یا دنبال‌کننده این پیشنهاد، بیشتر هوای مدیران با حقوق‌های بالا را داشتند، چنین فضایی در خود سطح کمیسیون هم مطرح بود.

نماینده مردم شاهین‌شهر در مورد انتقادها از نحوه رسیدگی به لایحه بودجه ۹۹ در کمیسیون تلفیق و صحن علنی نیز گفت: در حال حاضر کلیه احکام بودجه رسیدگی شده اما ردیف‌های بودجه باز هم بررسی نشدند. این موضوع یکی از اشکالات این نوع بودجه‌ریزی در کشور است، بحث بررسی ردیف‌های لایحه بودجه خود می‌توانست در ساختار بودجه اصلاح شود ولی هنوز اتفاقی برای رفع این چالش نیفتاده‌است.

وی در خصوص پیش‌بینی بخش‌هایی از بدهی‌های دولت در بودجه گفت: همان طور که در بودجه سال‌های گذشته پیش پیش‌بینی شده‌بود تا بدهی‌های دولت به تأمین اجتماعی پرداخت شود،امسال هم همین احکام آمد ولی تحقق آن بستگی دارد که دولت چه مقدار خودش را متعهد به عمل بداند؛چراکه در سال‌های ۹۸ و ۹۷، در هر سال ۵۰ هزار میلیارد تومان برای جبران بدهی پیش‌بینی شده‌بود، ولی اجرایی نشد.

ریل‌های کارکرده در خطوط فرعی استفاده می‌شود

مدیرعامل راه‌آهن با بیان اینکه از ابتدای سال جاری فروش ریل‌های کارکرده راه‌آهن ممنوع شده‌است، گفت: این ریل‌ها در ساخت خطوط فرعی برای اتصال کارخانجات و مراکز بار به شبکه ریلی طبق بند ۲۵ سیاست‌های کلی برنامه ششم استفاده می‌شود.

سعید رسولی در گفت‌وگو با «فارس» با تأکید بر اینکه حمل‌ونقل ریلی ایمن‌ترین، پاک‌ترین و بهترین شیوه حمل‌ونقل محسوب می‌شود،اظهار داشت: حمل‌ونقل ریلی در دنیا به دلیل ویژگی‌های منحصربه‌فرد در توسعه و اثرگذاری در اقتصاد کشورها مورد توجه است.

مدیرعامل شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر اینکه حمایت از تولید داخل و رونق تولید در حمل‌ونقل ریلی را در اولویت کاری خود قرار داده‌ایم، گفت: پیش‌بینی می‌شود سال آینده شاهد شکوفایی خوبی در حوزه تولیدات داخلی صنایع ریلی داشته باشیم.

وی درباره استفاده شرکت راه‌آهن از ریل تولید داخل، برای احداث خطوط دوم ریلی بیان کرد: راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران اولین شرکتی بود که برای خرید ریل با ذوب‌آهن اصفهان قرارداد منعقد کرد، ما امروز قراردادی فعال با ذوب‌آهن به ظرفیت ۴۰ هزار تن ریل داریم که ۳ هزار تن را تحویل گرفته‌ایم و در شبکه ریلی در حال استفاده‌است.

مدیرعامل شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران ادامه داد: همچنین برای توسعه همکاری‌ها با ذوب‌آهن در حوزه تأمین ریل و حمل‌ونقل مواد اولیه و محصولات ذوب‌آهن، اخیراً تفاهماتی با مسئولان ذوب‌آهن داشته‌ایم. وی درباره نحوه پرداخت هزینه ریل‌های دریافتی از ذوب‌آهن توسط راه‌آهن بیان کرد: ما با ذوب‌آهن در حوزه خرید ریل به صورت تهاتری عمل نمی‌کنیم، بلکه در قبال خریدها، وجه پرداخت می‌کنیم و در قبال خدمات حمل‌ونقلی که به ذوب آهن می‌دهیم نیز وجه دریافت می‌کنیم. رسولی ادامه داد: شرکت راه‌آهن بسته همکاری با کارخانجات فولادی و معدنی تعریف کرده‌است و هدف اول ما حمایت از آنها بابت کاهش قیمت تمام شده آنها است، ضمن آنکه حمل و نقل محصولات و مواد اولیه آنها را هم انجام می‌دهیم.

مدیرعامل شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران اظهار داشت: آنچه ما در شبکه ریلی پیاده می‌کنیم، بازسازی و نوسازی‌های خطوط ریلی است، همان‌طور که گفتیم در حال حاضر قرارداد ۴۰ هزار تنی با ذوب‌آهن اصفهان داریم، ۳ هزار تن را تحویل گرفته‌ایم و مابقی را در بازه زمانی مشخصی تحویل می‌گیریم. وی بیان کرد: امروز کار تولید ریل در شرکت ذوب‌آهن رونق جدی دارد و همه چیز طبق روال مناسب در حال است، ذوب‌آهن استانداردها و مراحل فنی را به خوبی طی کرده‌است و طبق آنچه اعلام کرده‌اند همه نیازهای ما را پوشش می‌دهند.

مدیرعامل شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران افزود: وقتی مدعی حمایت از تولید داخل هستیم باید همه ابعاد را توأم و با هم ببینیم تا بدین ترتیب تولیدکننده داخلی علاوه بر اینکه تولید مورد تعهد خود را انجام می‌دهد، مطمئن باشد آینده‌ای روشن و جذاب برای تولیدات بعدی خود خواهد داشت.